

Thesis Title	Enhancing Self-care Capacity Among Nondisclosed People Living with HIV/AIDS	
Author	Ms. Pratuma Rithpho	
Degree	Doctor of Philosophy (Nursing)	
Thesis Advisory Committee	Associate Professor Wilawan Senaratana	Chairperson
	Assistant Professor Dr. Pikul Nantachaipan	Member
	Professor Dr. Deanna E. Grimes	Member

ABSTRACT

The nondisclosure situation among people living with HIV/AIDS is a crucial issue in HIV/AIDS care. This study aimed at enhancing self-care capacity among nondisclosed people living with HIV/AIDS (NPWHAs). The technical-collaborative action research guided by Orem's self-care deficit nursing theory was used. A purposive sampling of 22 participants was obtained from a non-governmental AIDS-related organization in Chiang Mai province. The researcher contacted each participant 2-3 times a month for 6 months. Research instruments consisted of the Personal Data Record Form, the Self-care Capacity Questionnaire, and the reflective questioning guide. Qualitative data were collected via face-to-face dialogues, participatory and non-participatory observation, and field journal writing. Changing of self-care capacity scores were tested by using one-way repeated measure ANOVA. Content analysis was conducted for qualitative data.

The results of this study revealed eight categories of self-care practices performed by the research participants. They were: 1) preserving dignity and prestige, 2) coping with emotional and mental problems, 3) keeping a sense of control, 4) developing skills in problem solving, 5) maintaining health and well-being, 6) seeking care and treatment, 7) managing daily living problems, and 8) maintaining self-value.

The strategies that the nurse researcher used to enhance self-care capacity throughout the action research cycles included: 1) management of emotional and mental problems, 2) management of physical illness, 3) promoting how to learn to live positively with HIV/AIDS, 4) management of changing situations, 5) monitoring and ensuring the quality of health care practice, and 6) collaboration with other significant persons.

The consequences of enhancing self-care process were seen by significantly increasing mean scores of self-care capacity during six months ($F_{52.607}$; $p < .001$). Qualitative data yielded the positive effects of enhancing self-care process in terms of increased good family relationships, good health conditions, well being, perceived self-value, and self-confidence among people living with HIV/AIDS.

Results of the study are discussed in relation to the validity of Orem self-care deficit nursing theory. Implications for clinical nursing and future research are recommended.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมศักยภาพการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์
ที่ไม่เปิดเผยตนเอง

ผู้เขียน นางสาวประทุมมา ฤทธิโพธิ์

ปริญญา พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วิชาวัฒน์ เสนารัตน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิภู นันทชัยพันธ์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. ดีแอนน์น่า อี กราร์ม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การไม่เปิดเผยสถานภาพของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญในการดูแลการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ที่ไม่เปิดเผยสถานภาพของตนเอง โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่อาศัยความร่วมมือเชิงเทคนิคตามทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองของโอเร็ม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คนถูกเลือกแบบเจาะจงคุณสมบัติตามเกณฑ์จากองค์การเอกชนด้านเอดส์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยพบกับตัวอย่างแต่ละราย 2-3 ครั้งต่อเดือน เป็นเวลาติดต่อกัน 6 เดือน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความสามารถในการดูแลตนเอง และ แนวคำถามสำหรับการสะท้อนคิด เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนา การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และ การบันทึกภาคสนาม ทดสอบความเปลี่ยนแปลงของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ และ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่าการปฏิบัติการดูแลตนเองที่พบในกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมวิจัยจำแนกได้ 8 หมวด ได้แก่ 1) การรักษาศักดิ์ศรีและเกียรติของตนเอง 2) การเผชิญกับปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ 3) การรักษาความรู้สึกควบคุมตนเอง 4) การพัฒนาทักษะในการแก้ไขปัญหา 5) การคงไว้ซึ่งสุขภาพและความผาสุก 6) การแสวงหาการดูแลและการรักษา 7) การจัดการปัญหาชีวิตประจำวัน และ 8) การคงไว้ซึ่งคุณค่าในตนเอง

วิธีการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองที่ผู้วิจัยใช้ตลอดวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 1) การจัดการปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ 2) การจัดการความเจ็บป่วยทางร่างกาย 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่จะมีชีวิตอยู่กับเอชไอวี/เอดส์ในทางบวก 4) การจัดการกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 5) การกำกับติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ และ 6) การร่วมมือกับบุคคลสำคัญอื่นๆ

กระบวนการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองทำให้คะแนนความสามารถในการดูแลตนเองตลอดระยะเวลา 6 เดือนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F_{52.607}$; $p < .001$) ข้อมูลเชิงคุณภาพยังพบว่ากระบวนการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเอง สามารถเพิ่มสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ภาวะสุขภาพที่ดี ความผาสุก การรับรู้ถึงคุณค่าในตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์

ผลการศึกษานี้ได้รับการอภิปรายถึงการยืนยันความตรงของทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองของโอเร็ม และยังให้ข้อเสนอแนะต่อการนำไปใช้ในการพยาบาลทางคลินิกและการวิจัยครั้งต่อไปด้วย